

30.3.2022

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά αριθ. 0932/2021 του Zoltán Bíró, ουγγρικής ιθαγένειας, σχετικά με την ανάρτηση διαφημίσεων από τη Google σε σελίδες με αμφιλεγόμενο διαδικτυακό περιεχόμενο

1. Περίληψη της αναφοράς

Ο αναφέρων ισχυρίζεται ότι η Google αναρτά διαφημίσεις σε σελίδες με εξτρεμιστικό, αντισημιτικό, ναζιστικό, ρατσιστικό, ομοφοβικό και μισογυνιστικό διαδικτυακό περιεχόμενο. Εξηγεί ότι, παρά το γεγονός ότι η εταιρεία προβλέπει την επισήμανση διαφημίσεων που αναρτώνται σε ακατάλληλα διαδικτυακά περιβάλλοντα, και ενώ ο ίδιος έχει χρησιμοποιήσει επανειλημμένα αυτή τη λειτουργία, καμία από τις διαφημίσεις που επισήμανε δεν αφαιρέθηκε από την Google, παρόλο που υπάρχει ρητή δέσμευση για παρακολούθηση και λήψη μέτρων για τις εν λόγω ειδοποιήσεις από χρήστες για ακατάλληλη τοποθέτηση διαφημίσεων. Επισημαίνει ότι διαθέτει αποδεικτικά στοιχεία για τις εν λόγω διαφημίσεις με τη μορφή στιγμιότυπων οθόνης, καθώς και για τις ενέργειες στις οποίες προέβη για να τις επισημάνει, και ισχυρίζεται ότι η Google δεν λαμβάνει μέτρα για την αφαίρεση των εν λόγω διαφημίσεων από αμφιλεγόμενα διαδικτυακά περιβάλλοντα. Επιπλέον, ισχυρίζεται ότι δεν ευθύνονται οι διαφημιστές (πελάτες της Google) για την ανάρτηση των διαφημίσεών τους σε αμφιλεγόμενες διαδικτυακές σελίδες και ότι οι διαφημιστικές συμβάσεις που συνάπτουν με την Google δεσμεύουν ρητά την τελευταία να μην αναρτά διαφημίσεις σε τέτοια διαδικτυακά περιβάλλοντα. Περιγράφει ένα υποθετικό παράδειγμα στο οποίο Γερμανοί εξαγωγείς που χρησιμοποιούν την υπηρεσία διαφήμισης που προσφέρει η Google θα επηρεάζονταν αρνητικά εάν η διαφήμισή τους αναρτάτο σε ιστοσελίδες με ναζιστικό και ρατσιστικό περιεχόμενο.

Καλεί την ΕΕ να ενημερώσει τους θιγόμενους διαφημιζόμενους σχετικά με τις εν λόγω πρακτικές της Google, ώστε να μπορούν να κινηθούν δικαστικές διαδικασίες εναντίον της και να λάβουν ως αποζημίωση ποσά που, σε ορισμένες περιπτώσεις, ανέρχονται σε αρκετές δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ.

Ζητεί να απορριφθεί κατηγορηματικά κάθε πιθανή εξήγηση της Google που να συνδέει την εν λόγω πρακτική με την έλλειψη ανθρώπινων πόρων λόγω της πανδημίας Covid-19, επισημαίνοντας την έλλειψη αξιοπιστίας ενός τέτοιου ισχυρισμού που τεκμηριώνεται από τα πρωτοφανή κέρδη που πέτυχε η Google κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Καλεί την ΕΕ να τιμωρήσει με παραδειγματικό τρόπο τη Google ώστε να λειτουργήσει αποτρεπτικά για όσους θελήσουν να την μιμηθούν. Συγκεκριμένα ζητεί να απαγορευτεί η εν λόγω εταιρεία από την ενιαία αγορά της ΕΕ ως εξτρεμιστική οργάνωση, να ενημερωθούν οι αφρικανικές, ασιατικές και αφρικανο-αμερικανικές οργανώσεις ότι η Google αναρτά διαφημίσεις σε ιστοσελίδες με ρατσιστικό περιεχόμενο. Ζητεί από την ΕΕ να επιβάλει στην Google πρόστιμα ύψους αρκετών δεκάδων δισεκατομμυρίων ευρώ, σε περίπτωση που δεν απαγορευτεί η λειτουργία της στην ΕΕ, και τονίζει ότι αυτή η πρακτική της Google είναι πιθανότερο να αναπαραχθεί σε άλλες γλωσσικές εκδόσεις, για παράδειγμα, στον ιστότοπο ανταλλαγής βίντεο που διαθέτει.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 17 Ιανουαρίου 2022. Η Επιτροπή εκλήθη να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 227 παράγραφος 6 του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 30 Μαρτίου 2022

Παρατηρήσεις της Επιτροπής

Η Επιτροπή σημειώνει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η διαδικτυακή διαφήμιση στη διαμόρφωση των ροών πληροφοριών. Αποτελεί βασικό εργαλείο για τις νόμιμες επιχειρήσεις ώστε να γνωστοποιούν τις προσφορές τους στους ενδιαφερόμενους καταναλωτές. Αποτελεί επίσης σημαντική ροή εσόδων για πληθώρα διαδικτυακών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένου ενός ευρέος φάσματος ιδιοκτητών ιστοτόπων και εφαρμογών, που καλύπτει πολλούς τομείς, από δημοσιογραφικούς δικτυακούς τόπους έως διαδικτυακά παιχνίδια, διαδικτυακά καταστήματα ή προσωπικά ιστολόγια.

Ταυτόχρονα, η Επιτροπή παρακολουθεί προσεκτικά τις παράνομες πρακτικές που σχετίζονται με τη διαδικτυακή διαφήμιση, καθώς και την κατάχρηση και την εκμετάλλευση της διαφήμισης από κακόβουλους παίκτες. Ο αναφέρων επισημαίνει περιπτώσεις στις οποίες οι νόμιμες διαδικτυακές διαφημίσεις τοποθετούνται δίπλα σε θεωρητικά παράνομο περιεχόμενο.

Η Επιτροπή είναι ενήμερη για τις πρακτικές κατά τις οποίες η διαδικτυακή διαφήμιση αποτελεί αντικείμενο εκμετάλλευσης από ανεπιθύμητους παράγοντες για την απόκομιση χρηματικών κερδών. Προσφέρουν διαφημιστικό χώρο στους δικτυακούς τόπους τους για την προσέλκυση διαφημιστικών εσόδων ή δημοσιεύουν περιεχόμενο σε επιγραμμικές πλατφόρμες και το αποτιμούν χρηματικά μέσω διαφημίσεων. Για να μεγιστοποιήσουν τα έσοδά τους, προσπαθούν να μεγιστοποιήσουν την ελκυστικότητα του περιεχομένου τους. Παρόλο που πρόκειται για νόμιμη συμπεριφορά, αυτή η σειρά κινήτρων έχει επίσης παρατηρηθεί για την προώθηση εκστρατειών παραπληροφόρησης, όπου ιστότοποι παρουσιάζουν παραπλανητικές πληροφορίες, για παράδειγμα σχετικά με τις εκλογές, καθώς και με τη δημοσίευση διχαστικής και ενίοτε παράνομης ρητορικής μίσους.

Η πρόταση της Επιτροπής για τον νόμο για τις ψηφιακές υπηρεσίες¹ περιλαμβάνει σαφείς υποχρεώσεις για τις επιγραμμικές πλατφόρμες για την αντιμετώπιση αυτών των ανησυχιών. Ειδικότερα, για τις πολύ μεγάλες επιγραμμικές πλατφόρμες, οι οποίες αποτελούν de facto δημόσιους χώρους για τη διάδοση πληροφοριών, η πρόταση θα απαιτεί από τους παρόχους υπηρεσιών να αξιολογούν τους κινδύνους που ενέχουν για τη διάδοση παράνομου περιεχομένου, καθώς και για τη χειραγώγηση της υπηρεσίας τους μέσω πρακτικών όπως οι εκστρατείες παραπληροφόρησης. Οι πάροχοι υπηρεσιών θα πρέπει να αναλύουν όλα τα σχετικά συστήματά τους, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων διαφήμισής τους, καθώς και να μετριάσουν τους κινδύνους που παρατηρούνται. Η απονομισματοποίηση με τη διακοπή της διαφήμισης μπορεί να αποτελέσει κατάλληλο μέτρο μετριασμού του κινδύνου σε ορισμένες περιπτώσεις.

Η πρόταση νόμου για τις ψηφιακές υπηρεσίες συζητείται επί του παρόντος μεταξύ των συννομοθετών.

Επιπλέον, η Επιτροπή εξακολουθεί να αντιμετωπίζει τέτοιες πρακτικές μέσω συνεχών προσπαθειών για την προώθηση της συνεργασίας αυτορρύθμισης μεταξύ διαφημιστών, διαδικτυακών πλατφορμών και διαφημιστικών μεσαζόντων, όπως οι υπηρεσίες Google στις οποίες παραπέμπει ο αναφέρων. Αυτό συμβαίνει, για παράδειγμα, στο πλαίσιο του μνημονίου συμφωνίας για τη διαφήμιση και τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας², το οποίο αντιμετωπίζει την τοποθέτηση διαφημίσεων σε ιστότοπους που παραβιάζουν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Αποτελεί επίσης σημείο εστίασης στην αναθεώρηση του κώδικα δεοντολογίας για την παραπληροφόρηση³. Στο πλαίσιο αυτό, στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής⁴ τονίζεται η σημασία των διαφημιστικών εσόδων στις εκστρατείες παραπληροφόρησης. Η αναθεώρηση του κώδικα επεκτείνεται πλέον στους διαφημιστές, πέρα από τις διαδικτυακές πλατφόρμες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ολιστικά η πρόκληση.

Συμπέρασμα

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις ανησυχίες του αναφέροντος και επισημαίνει τις εν εξελίξει νομοθετικές προσπάθειες και τις προσπάθειες συρρύθμισης που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της δέουσας διαδικασίας και αποτελεσματικών δράσεων στον τομέα αυτό.

¹ COM(2020) 825 final, διατίθεται στη διεύθυνση:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=COM%3A2020%3A825%3AFIN>

² Μνημόνιο συμφωνίας για την επιγραμμική διαφήμιση και τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας (europa.eu)

³ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/code-practice-disinformation>

⁴ Έγγραφο καθοδήγησης για την ενίσχυση του κώδικα δεοντολογίας για την παραπληροφόρηση (europa.eu)